

จาก“พลิกฟื้นผืนป่า”

สู่“ป้องกันไฟป่า ด้วยพระบารมี”

โดย : ศิริยา

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวได้ว่า ทุกรอยพระบาทที่ย่างก้าวไปทั่วทุกแห่ง ได้ช่วยนำความอุดมสมบูรณ์มาสู่ผืนแผ่นดินไทย พระราชกรณียกิจในการพลิกฟื้นคืนความสมบูรณ์ทั้งในด้านน้ำ ดิน ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม นั้น ทรงจำแนกออกไปตามสภาพภูมิประเทศ และเศรษฐกิจสังคมของแต่ละภาค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงคิดค้นกลวิธีและทฤษฎีต่าง ๆ มากมาย ในการแก้ปัญหาดินและน้ำ รวมทั้งป่าไม้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยราชการต่าง ๆ ร่วมกัน ดำเนินการแก้ปัญหา จนปัจจุบันชาวบ้านได้เรียนรู้ตัวอย่างของความสำเร็จจากสถานที่จริง และนำกลับไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองเป็นรูปธรรม ความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ สะท้อนถึงพระอัจฉริยภาพอันลึกซึ้งที่ทรงเข้าใจธรรมชาติอย่างถ่องแท้ และทรงใช้ธรรมชาตินั้นกลับมาแก้ไขให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนของพระองค์

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็ทรงห่วงใยและให้ความสำคัญมิได้ยิ่งหย่อนไปกว่า ดังจะเห็นได้จากพระราชกระแสเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่พระราชทานไว้ความว่า “พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า ป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อหน้า พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉันจะสร้างป่า” ทรงเน้นความสำคัญของป่าไม้อันเป็นทรัพยากรของชาติ..ในความหมายของป่า..พระองค์มิได้มุ่งเน้นเฉพาะต้นไม้ที่มีลักษณะสูงใหญ่เท่านั้น แม้เพียงต้นหญ้าหรือต้นไม้เล็ก ๆ เมื่อทรงเห็นว่ามีคุณค่าก็จะรับสั่งให้อนุรักษ์ไว้ ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะ และปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่คนไทยทุกคน ได้ตระหนักถึงหน้าที่ที่ทุกคนต้องร่วมกัน ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

“พลิกฟื้นผืนป่า ด้วยพระบารมี” เป็นโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองงานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ มีนาคม ๒๕๕๑ – ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้เป็นโครงการหนึ่งของกองทัพบก ในการร่วม เกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ในปี ๒๕๕๔ โครงการนี้ถือเป็นการรวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ด้านอนุรักษ์ธรรมชาติของหน่วยขึ้นตรงกองทัพบกเข้าไว้ด้วยกัน มุ่งเน้นการสร้างกระแส ธารรงค์ให้พี่น้องประชาชนมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการรักษาและดูแลทรัพยากรป่าไม้ โดยได้ดำเนินการปลูกป่า สร้างฝายชะลอน้ำในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

โดยกองทัพบก ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลงนามใน บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งได้กำหนดขอบเขต ความร่วมมือของหน่วยงานทั้งสองฝ่ายให้ร่วมกันดูแลรักษาป่าไม้ มุ่งเน้นกิจกรรม

ป้องกัน และปราบปรามผู้บุกรุกตัดไม้ ทำลายป่า ซึ่งการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หลังจากการลงนามบันทึกข้อตกลงฯ นั้นคือ การจัดให้มีแผน และการใช้อากาศยานของ ทบ.ในการลาดตระเวนร่วมกัน เพื่อป้องกัน และปราบปราม การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ รวมถึงการสร้างเครือข่าย สื่อสารร่วมกัน และการสนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ใน

การสื่อสารตามความเหมาะสมรวมถึงการสนับสนุนอาวุธปืน ให้กับหน่วยต่างๆ ของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับหน่วยปฏิบัติ ที่กระจายอยู่ในทุก ภูมิภาค เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ โดยมี หน่วยทหาร ควบคุมการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด

ทั้งนี้กองทัพบกได้ใช้ศักยภาพและความพร้อมของกองทัพในด้านกำลังพล และ ยุทโธปกรณ์ที่มีอยู่ ประกอบกับความเหมาะสมของที่ตั้งหน่วยที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ในการเป็นแกนกลางประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน จัดทำ กิจกรรมเพื่อฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

รวมทั้งปลูกกระแสบำรุงให้เกิดความรัก ความหวงแหน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมไทย

อย่างไรก็ตาม ภัยคุกคามของป่าไม้ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ไฟป่า ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มักเกิดจากฝีมือมนุษย์ เช่น การเผาป่าเพื่อล่าสัตว์ การเผาไร่กำจัดวัชพืชเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก การเผาให้หญ้าแตกใบอ่อนเพื่อเป็นอาหารสัตว์ เผาเพื่อหาของป่า หรือแม้แต่

การก่อไฟของนักท่องเที่ยวหรือทิงบุหรี่โดยไม่เจตนา ผลจากการเผาป่าทำให้เกิดปัญหาต่อระบบนิเวศน์ ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกซึ่งมีผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน การสูญเสียทำลายชีวิตสัตว์ป่า และจุลินทรีย์ในดินรวมถึงหมอกควันที่ทำลายสุขภาพของคนส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่ในพื้นที่โดยตรง ดังนั้นเพื่อลดปัจจัยความเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดไฟป่า กองทัพบกจึงจัดทำโครงการณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนไม่ให้มีการเผาป่าในห้วงฤดูแล้งขึ้น ภายใต้ชื่อ **“ป้องกันไฟป่า ด้วยพระบารมี”** โดยจะเป็นการขอความร่วมมือและระดมกำลังจากทุกภาคส่วน และกลุ่มพลังมวลชน ทุกรูปแบบเข้าร่วมดำเนินการแบบมีส่วนร่วม และบูรณาการการปฏิบัติร่วมกันในการป้องกันมิให้มีการเผาป่าในทุกกรณี

อากาศแห้งมาก ๆ แบบนี้ ยิ่งต้องระวังไฟไหม้พิเศษ ไม่ใช่เฉพาะตึกสูง อาคารบ้านเรือน ยังต้องจับตาไปถึงผืนป่าทั่วประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกรกฎาคมทุกปีมักจะเกิดไฟป่า และตามสถิติจะเกิดมากที่สุดช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูไฟป่าจะสิ้นสุดในช่วงเข้าฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม) งานป้องกันไฟป่า จึงต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

หน้าที่ของทหารในอันที่จะช่วยรักษาความมั่นคงของชาติ และเสริมสร้างเสถียรภาพความมั่นคงภายในประเทศนั้น มิได้จำกัดอยู่เพียงเรื่องการป้องกันประเทศตามแนวชายแดน การแก้ปัญหาค่าการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การปฏิบัติภารกิจรักษาสันติภาพและมนุษยธรรมร่วมกับองค์การสหประชาชาติ และการพิทักษ์ปกป้องและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ การรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยเฉพาะการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการสนองงานตามแนวพระราชดำริด้วย

คนเมืองอาจไม่เห็นความสำคัญเรื่องไฟป่า แต่ไฟป่านั้น ส่งผลกระทบต่อในภาพรวมไม่ใช่น้อย เพราะกลุ่มควันจะแผ่ขยายปกคลุมไปทั่วทุกพื้นที่ ถึงเวลาแล้วที่กำลังพลกองทัพทุกคน จะร่วมกันรณรงค์ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เป็นรูปธรรม ในการสร้างจิตสำนึก

ที่ว่า “เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะร่วมกันปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติ”

ป่าไม้เปรียบเสมือนลมหายใจในการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตบนโลก กองทัพจะปลุกกระแสให้คนไทยทั้งชาติ ให้คิดสร้าง คิดรักษา คิดใช้ประโยชน์ให้ถูกต้อง ทหารและประชาชนจะร่วมกันดูแลรักษาป่า และสิ่งแวดล้อม “ป้องกันไฟป่า” เพื่อน้อมเกล้า น้อมกระหม่อมถวายเป็นราชสักการะแด่ทั้งสองพระองค์.
